

OPISELUN TAVOITE
KOKO TUTKINTO/TUTKINNON
OSA/OSIA
(TUTKINNON OSITTAIN, KPL)

MATKAILUALAN PT

Majoituspalvelujen osaamisala 243 kpl
Matkailupalvelujen osaamisala 294 kpl
Matkapalvelujen myynnin osaamisala 33 kpl
Tieto puuttuu 6 kpl

koko tutkinto 3867 kpl	tutkinnon osa/osia 387 kpl
---------------------------	----------------------------------

MATKAILUPALVELUJEN AT

koko tutkinto	tutkinnon
216 kpl	osa/osia
	21 kpl

OPASTUSPALVELUJEN AT

koko tutkinto 156 kpl	tutkinnon osa/osia 6 kpl
--------------------------	--------------------------------

**Matkailualan
perustutkinnon
yhteiset
tutkinnon osat
(YTO):
228 kpl**

**Paikalliset
tutkinnon osat:
363 kpl**

Matkailualan perustutkinto (PT): 6408 kpl
Matkailupalvelujen ammattitutkinto (AT): 237 kpl
Opastuspalvelujen ammattitutkinto (AT): 162 kpl

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Tutkintojen suoritusmäärät Matkailualan perustutkinnossa ovat kasvaneet edellisestä vuodesta jonkun verran. Vastaavasti Matkailupalvelujen ammattitutkinnossa ja Opastuspalvelujen ammattitutkinnossa pudotusta on hiukan molemmissa.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Tutkinnon osien suoritusmäärät ovat niin ikään kasvaneet Matkailualan perustutkinnossa jopa merkittävästi. Matkailupalvelujen ammattitutkinnossa ja Opastuspalvelujen ammattitutkinnossa taas määrät ovat laskeneet melko paljon.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Perustutkinnossa on matkailupalvelujen osaamisalalla eniten suorituksia ja toiseksi eniten majoituspalvelujen osaamisalalla.

Muut huomiot

- Opiskelun tavoitteena on tutkinnon osittain havaittavissa, että kaikissa kolmessa tutkinnossa on opiskelun tavoitteena lähinnä ollut koko tutkinnon suorittaminen. Matkailualan perustutkinnon osalta huomataan myös, että oppilaitokset ovat tuotteistaneet myös yksittäisiä tutkinnon osia, mikä osaltaan selittää niiden osuuden suhteellisen hyvän nousun.

Matkailualan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Matkailualan PT: 63 kpl
Matkailupalvelujen AT: 33 kpl
Opastuspalvelujen AT: 17 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Matkailualan PT: 38 kpl
Matkailupalvelujen AT: 16 kpl
Opastuspalvelujen AT : 5 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Matkailualan PT: 25 kpl
Matkailupalvelujen AT: 17 kpl
Opastuspalvelujen AT : 12 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Matkailualan PT

Suomi 513 kpl
Ruotsi 18 kpl
Englanti 45 kpl

Matkailupalvelujen AT

Suomi 48 kpl
Ruotsi -
Englanti 6 kpl

Opastuspalvelujen AT

Suomi 30 kpl
Ruotsi 12 kpl
Englanti -

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Järjestämislupia on melko kattavasti, mutta kaikki järjestämisluvan omaavat koulutuksen järjestäjät eivät ole olleet aktiivisia, eli tuottaneet tutkinnon tai tutkinnon osien suorituksia.
- Maantieteellinen kattavuus näyttäytyy toteutuvan järjestäjien osalta. Eli suorituksia on toteutunut ympäri Suomea.
- Suorituksia ruotsin kielellä on toteutunut Pohjanmaalla ja eteläisessä Suomessa. Ruotsin kielellä olevia suorituksia on perustutkinnossa ja opastuspalvelujen ammattitutkinnoissa.
- Englanninkielellä olevia suorituksia on myös rekisteröitynyt järjestämislupien mukaisesti. Englannin kielellä olevia suorituksia on perustutkinnossa ja matkailupalvelujen ammattitutkinnossa.
- Englanninkielisiä järjestämislupia voisi myöntää enemmän koska kyseessä kansainvälinen toimiala.

Matkailualan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

MATKAILUALAN PT
Työpaikka 76,52 %
Oppilaitos 12,13 %
Työpaikka ja oppilaitos 4,72 %
Tieto puuttuu 6,63 %

MATKAILUPALVELUJEN AT
Työpaikka 95 %
Oppilaitos 1,25 %
Työpaikka ja oppilaitos 2,5 %
Tieto puuttuu 1,25 %

OPASTUSPALVELUJEN AT
Työpaikka 56,36 %
Oppilaitos 41,82 %
Työpaikka ja oppilaitos 1,82 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Matkailualan perustutkinnon osalta ei ole juuri muutosta suorituspaikkojen jakautumisen suhteen verrattuna edelliseen vuoteen. Suurimpana muutoksena mainittakoon tieto puuttuu - osion puolittuminen.
- Matkailupalvelujen ammattitutkinnon osalta työpaikkojen osuus on noussut melko paljon tiputtaen oppilaitoksen osuuden lähes pois. Myös tieto puuttuu - osio on pudonnut pieneksi.
- Opastuspalvelujen ammattitutkinnon työpaikkojen osuus on noussut edellisestä vuodesta huomattavasti ja vastaavasti oppilaitoksen osuus pudonnut. Tieto puuttuu -osio on hävinnyt kokonaan, mikä viittaisi kirjausten tarkentamisiin.

Koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteet ja hyvät käytännöt

- Opastuspalvelujen ammattitutkinnon osalta tulisi oppilaitosten saada siirrettyä enemmän näyttöjä työpaikoille ja sitoa mahdollisesti elinkeinoa enenevissä määrin mukaan näyttöihin ja arviointiprosessiin.

Muita huomioita

- Toisaalta suuri osa oppaista toimii freelancer -pohjalta, joten työpaikkanäytöt ovat melko haastavaa järjestää. Usein näytöissä on työelämän edustajana toinen opas, joka toimii toiminimen alla.

Matkailualan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)	Pohdinnat	
OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT Matkailualan PT 4,6 Matkailupalvelujen AT 4,7 Opastuspalvelujen AT 4,8 (kansallinen keskiarvo 4,6)	Opiskelijapalaute - Opiskelijapalautteen keskiarvot ovat nousseet selkeästi edellisestä vuodesta kaikkien tutkintojen osalta. - Opastuspalvelujen ammattitutkinnon suorittaneet ovat kaikkein tyytyväisimpiä ja keskiarvo on noussut selkeästi eniten edellisestä vuodesta, jolloin se oli 4,3. - Tutkintojen keskiarvot ovat kansallisen keskiarvon tasolla ja Matkailupalvelujen ja Opastuspalvelujen ammattitutkintojen osalta jopa edellä kansallista keskiarvoa.	Työpaikkaohjaajapalaute - Työpaikkaohjaajien palautteen keskiarvot ovat pysyneet samana kuin edellisenä vuotena. - Vastauksia on tullut vähemmän kuin edellisenä vuotena.
TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE Matkailualan PT 4,4 Matkailupalvelujen AT 4,5 Opastuspalvelujen AT - (kansallinen keskiarvo 4,2)		Työpaikkapalaute - Työpaikkapalautteen taso on pysynyt viime vuoden tasolla. Matkailupalvelujen ammattitutkinnon osalta pientä laskua edelliseen vuoteen (4,1 vuonna 2023). - Vastausten määrä on kuitenkin selkeästi vähentynyt edellisestä vuodesta.
TYÖPAIKKAPALAUTE Matkailualan PT 4,3 Matkailupalvelujen AT 4,0 Opastuspalvelujen AT - (kansallinen keskiarvo 4,2)		

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

MATKAILUALAN PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 79,3 %
Tieto puuttuu 1,2 %

MATKAILUPALVELUJEN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 84,8 %
Tieto puuttuu 0 %

OPASTUSPALVELUJEN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 88,9 %
Tieto puuttuu 0 %

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Matkailualan perustutkinnossa toteutuu kaksikantaisuus melko hyvin, mutta sen soisi olevan korkeampi. Tähän oppilaitosten tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja siten varmistaa, että myös opiskelijan oikeudet tämän suhteen toteutuvat.
- Tieto puuttuu -luku on pieni, mikä on hyvä asia, mutta vaatii vielä tarkkuutta.

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

Matkailualan PT
Keskiarvo 3,9
Ammatillinen tutkinnon osa 4,1
Yhteinen tutkinnon osa 3,6
(kansallinen ka. 3,7)

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Matkailupalvelujen ammattitutkinnossa toteutuu kaksikantaisuus hyvin ja sen myötä opiskelijat saavat oikeudenmukaisen ja laadukkaan arviointiprosessin.
- Tieto puuttuu -luku on esimerkillinen ja kertoo kirjaamisen tarkkuudesta.
- Opastuspalvelujen ammattitutkinnossa kaksikantaisuus toteutuu hienosti ja se osaltaan kertoo hyvästä yhteistyöstä työelämän edustajien kanssa.
- Tieto puuttuu -luku on erittäin hyvä, eli koulutuksen järjestäjät ovat saaneet kirjattua arvioijatiedot.
- Edelliseen vuoteen verrattuna Matkailualan perustutkinnon osalta kaksikantaisuus on hiukan noussut kun taas Matkailupalvelujen ammattitutkinnon ja Opastuspalvelujen ammattitutkinnon osalta hiukan laskenut.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Matkailualan PT

- Lisää joustoa kaivattaisiin, jolloin mahdollisuus olisi reagoida paikallisiin työelämän tarpeisiin. Toimintaympäristöt ja elinkeinoelämän tarpeet ovat hyvin erilaisia eri puolilla Suomea ja jopa aluetasolla eri maakuntien sisällä.
- Opintoihin pitäisi olla mahdollisuus suorittaa isompi määrä paikallisia tutkinnon osia. Nyt on 15 osp. Hyvä määrä olisi 45 osp.
- Muuten tämän hetkiset tutkinnon perusteet ovat hyvät ja toimivat. Mahdollistavat monipuolisesti suuntautumisen matkailualan työtehtäviin.

Matkailupalvelujen AT

- Tämän hetken tutkinnon perusteet palvelee työelämän tarpeita.
- Mahdollisuus ammatillisen tutkinnon osan 45 osp tunnustamiseen toisesta ammattitutkinnosta/erikoisammattitutkinnosta koskien myös Yrittäjän ammattitutkintoa.

Opastuspalvelujen AT

- Tutkinnon osien osaamispisteet ovat vaadittuun työhön nähden melko pienet ja koko tutkintokin on vain 120 osp. Tutkinnon osien yhteenlaskettu osp voisi olla 150 osp, kuten monessa muussakin ammattitutkinnossa. Kriittisten tutkinnon osien osp:n nosto 5 osp:llä.
- Tutkintoon voisi lisätä yrittäjyyden tutkinnon osan. Elinkeinoelämässä on selkeästi tarve ko. tutkinnolle.

Pohdinnat tutkintorakenteesta

- Kokonaisuudessaan tutkintojen rakenteet palvelevat elinkeinon tarvetta ja tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset osuvat hyvin työelämän tarpeeseen.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www](http://www.oph.fi)-sivustolla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSSTYRELSEN